

Zwart staat nu verloren en ik speel mijn laatste troef uit: 20...Txc1 (om Lc1-f4 eruit te halen) 21.Taxc1 Ld4 (zie diagram 5). Zwart dreigt nu "ondekbaar" mat op h2 (22.g3? Dxd5+!), maar wit heeft nog wat achter de hand: 22.Pf6+! en wit slaat altijd de toren op e8 met schaak! Na 22...Lxf6 23.Dxe8+ Kg7 24.g3 Dxd5 25.De4 Dh5 26.Tc2 was het definitief afgelopen (1-0).

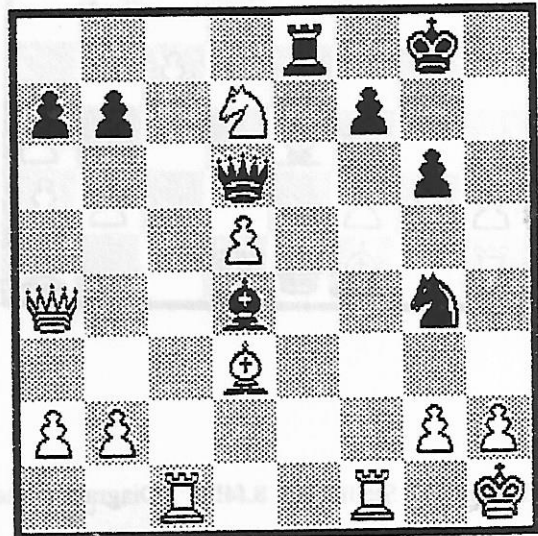
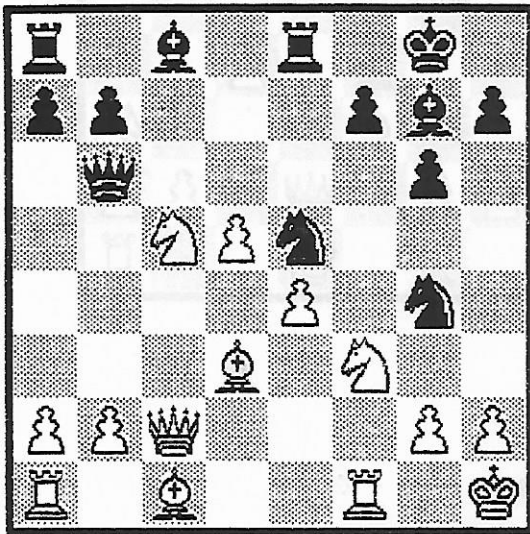

Diagram 4) Zwart speelt 15...Lf5! Diagram 5) Stelling na 21...Le5-d4

Mauritz wilde graag de Caro-Kann variant spelen die ik in het vorige clubblad had gekraakt middels het nieuwtje 7.Pg1-h3!?

P.S. Toch wel grappig dat in hetzelfde nummer Henri Krop ook een ervaring met deze variant noemt. Maar wat hij "een val" noemt "waarop Cor Feelders hem eens eerder had getraceerd" moet ik toch even tegenspreken:

- 1) het is een variant vele malen op topnivo gespeeld
- 2) het was niet Cor Feelders (die heeft zo zijn eigen theorie over openingen) maar ik zelf!
- 3) de grote Tal zelf versmaadde de "belangrijke zwarte loper" op f8, liet zijn paard op e6 instaan en kwam al snel strategisch gewonnen te staan.

Het voorstel van Mauritz sloot natuurlijk naadloos aan bij mijn creatieve bui. Met vereende krachten zetten we de uitgangsstelling op na 1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pc3 dxe4 4.Pxe4 Pd7 5.Pg5! Pgf6 6.Ld3 Dc7 7.P1h3!?. Mauritz koos nu natuurlijk voor de zet die ik weigerde serieus te nemen: 7...e5?! Deze provocatie had succes. Mijn aanpak met 8.f4!?. is wel zeer to-the-point (zie diagram 6) omdat dit de e-lijn openscheurt, maar na het vervolg 8...exd4 9.De2+ Le7 is de juiste zet natuurlijk het stukoffer 10.Pxf7! (zie diagram 7). Na 10...Kxf7 11.Pg5+ Ke8 12.Pe6 heeft wit goede aanvalskansen, zeker niet minder als in bekende varianten na een voortijdig h7-h6?! van zwart.

In onze partij speelde ik echter a tempo 10.0-0 wat er heel logisch uitziet (m.i. een goed voorbeeld van te snel spel) en nu kwam Mauritz met een zet die zeer to-the-point is: 10...h6! Hier wel sterk en flink tegen het zere been dus. Ik probeerde nu de van der Wiel switch 11.Lg6 maar die werkt nu niet. Een betere poging om Mauritz van zijn stoel te laten vallen was het fraaie 11.De6!?. geweest. Na 11.Lg6? hxg5 12.Lxf7+ Kxf7 13.Pg5+ Ke8 14.Dd3 Pf8 kreeg ik van Mauritz geen kans meer.

**Smit
kietelt
slapende
reus
wakker**

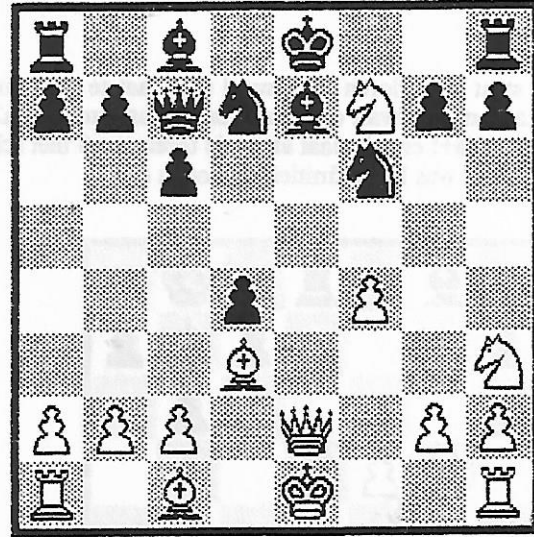
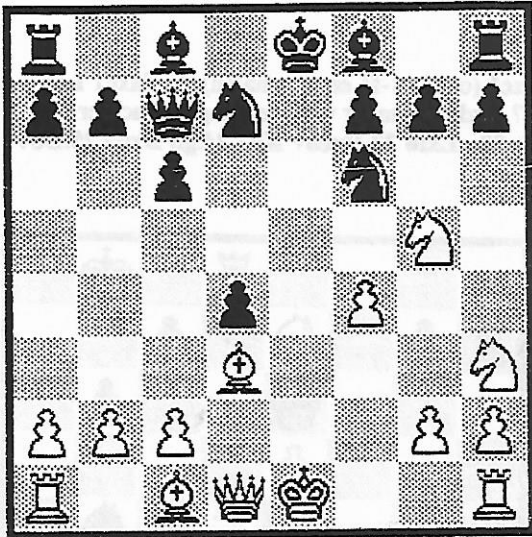

Diagram 6) Stelling na 8.f4!? Diagram 7) Stelling na 10.Pxf7!

P.S. Ik ben er nog niet uit of na 7...e5 8.f4!? het beste antwoord is. Gezien het voorgaande zou je eraan twijfelen maar een stukoffer vind ik toch wel een serieuze zaak. Bovendien heeft de computer nog een alternatief voor zwart, te weten 8...h6!? De pointe hiervan is 9.fxe5?! Pxe5! 10.dxe5 Dxe5+. Maar 9.Pe6! lijkt me hier weer een serieuze aanslag. Toch een leuke variant, e4-spelers en Caro-Kann fanaten doe er je voordeel mee! Wordt ongetwijfeld vervolgd, bij voorkeur achter het schaakbord! (of, ik durf het haast niet te hopen, in het clubblad!?)

AJS

De lange adem van Erik Brandenburg

Erik Brandenburg van schaakvereniging Overschie heeft de 9e Open Schaakmarathon van Spijkenisse gewonnen. In de nacht van zaterdag 23 maart, na 17 slopende ronden, bleek zijn puntentotaal een halfje meer dan dat van Gozewijn van Laatum en Perez-Garcia te bevatten, 12½ om 12 punten voor de beide andere heren. Op de 4e plaats eindigde Freddie Jonker van SV De Weerlegging met 11½ punt en weer een halfje daarachter Nathan Spaan van RSR/Ivoren Toren.

'DE RODENBURG'

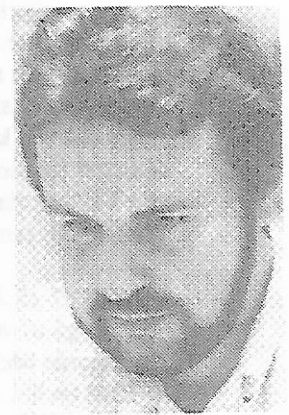
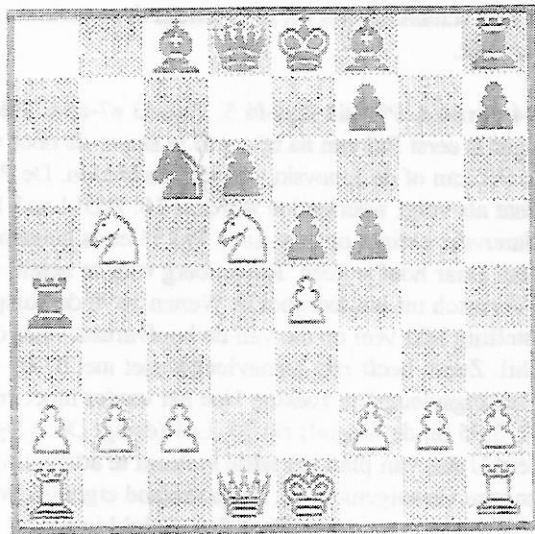
Op 9 februari 1996 moest het tweede aantreden tegen Volmac IV, een grappig team, daar zou ik ook wel voor willen spelen, maar natuurlijk dan voor Corry, die blijft gewoon in Maasluis, komt Piet tenminste weer eens aan zijn trekken, zonder Corry bevat Piet mij namelijk beter. Corry heeft namelijk een slechte invloed op Piet, met Corry kan Piet absoluut zichzelf niet zijn. Verder nog het duo Noordijk & Murdoch 'dubbeltje punt klaverjas' in gezelschap van een onduidelijke scene, het is jammer dat er achtallen moeten worden opgesteld. Ik speelde deze avond met wit tegen Martin. (Noordijk) Die volgens Taco niet kan schaken! Nou gaat ie weer eens te ver, duizenden guldens heb ik Noordijk zien winnen met snelschaken/backgammon/ klaverjassen e.d., dit alles welliswaar niet tegen Taco (die kan namelijk niet klaverjassen) maar toch! Martin N. heeft dankzij zijn grote farmaceutische kennis (details te bevragen bij Dick 'Database' Bothof) een neus voor goede stellingen en een gezonde kijk op het leven en schaakspel. Vergeleken met Noordijk is Deelder een ziekelijke afspiegeling van een uitgaansmens. Nooit, ik herhaal nooit, ben ik café Boekhoudt binnengelopen zonder daar Noordijk aan te treffen, de man woont er. Noordijk een kruk, dan een barkruk tenminste. Martin zou allang voor het tweede van Volmac spelen als hij het zaterdag niet zo godvergete druk zou hebben! Hij speelt welliswaar een beetje vreemd, maar het is zeker zoals Taco beweerd geen Feelders! Overigens als een buitenstaander de stijl van Noordijk & Taco zou vergelijken valt hem wellicht iets op? Ze spelen identiek, niet geheel correct maar bij vlagen zeer sterk. Misschien uitte Taco wat zelfkritiek op die bewuste vrijdag? Dr. Friet zal het wel weten. Komt er misschien toch nog wat zinnigs uit. Dan nog even Taco's vreemde argumentatie.: 'Maar hij lag er toch zo vanaf', snijdt absoluut geen hout! Ten eerste lag Taco er zelf tegen van der Horst ook zo vanaf (Toch ook een kruk Taco?) en ten tweede heb ik een sublieme partij gespeeld waarin ik de theorie verbeter! (of niet?) De voorbereiding gaat alweer twee jaar terug en moet op een zaterdag geschied zijn. Op zaterdag komt schaaknieuws en met schaaknieuws 46/1994 kwam deze variant: Van der Wiel legt in een vervolg serie de Svesnikov uit.

1. e2-e4 c7-c5 2. Pg1-f3 Pb8-c6 3. d2-d4 c5xd4 4. Pf3xd4 Pg8-f6 5. Pb1-c3 e7-e5 6. Pd4-b5 d7-d6 7. Lc1-g5 a7-a6 8. Lg5xf6 Nauwkeuriger is eerst Pa3 om na b5 op f6 te slaan, de door wit gekozen zetvolgorde heeft als nadeel dat zwart de Pelikan of de Janovski variant kan kiezen. De Pelikan ontstaat na 8. g7xf6 9. Pa3 d5 en dient als volgt weerlegd te worden: 10. Pd5! Lxa3 11. bxa3 Tg8 12. Tb1 b5 Met beter spel voor wit. De Janovski variant ontstaat na 9. Pa3 f5 en is geïntroduceerd door, 'inderdaad U raadt het al', Janovski. Daar hoeft je geen Ruytenberg voor te heten! Ongetwijfeld weet hij en nu ook U dat zijn partij met Tarrasch uit het toernooi in Wenen 1898 de oorsprong is geweest van de betreffende variant. De stelling lijkt veel op die van de hoofdvariant waar op f6 is geruild, maar er is een belangrijk verschil: Zwart heeft zijn damevleugel niet met b7-b5 verzwakt, zodat wit verplicht is zijn kansen op de koningsvleugel te zoeken. Hoe het verder moet vertel ik U via Ligterink & Baljon in Siciliaans A (HFL 3,95 bij de Slegte!) Na 10. Lc4 (dreigt Dh5) Dg5 11. g3 Le6 12. exf5 Dxf5 13. Ld5 staat wit beter. Bent U dus van plan het witte systeem te adapten volg dan niet mijn zetvolgorde maar speel eerst Pa3 en ram vervolgens op f6. Toch vreemd eigenlijk want ik was er van overtuigd dat juist mijn zetvolgorde de meest exacte was. Fout dus! Gelukkig voor ondergetekende wilde zwart geen Janovski spelen (Volgens zwart kan je beter met hem aan de bar zitten, dan tegen hem schaken.) en gaat met zijn klompen midden in een door mij uitgezochte variant staan. 8. .. gxf6 9. Pb5-a3 b7-b5 10. Pc3-d5 f6-f5 Nu volgen we Van der Wiel in schaaknieuws 46: Ditmaal probeert wit de zaak te forceren door middel van een lustig offer 11. Lf1xb5! (ontwikkelt lekker snel) a6xb5 12. Pa3xb5 Ook Svesnikov heeft die met wit een paar maal gespeeld, zonder veel succes overigens. Eind jaren '70 was deze variant razend populair, misschien omdat het een goede manier is om zwart naar de keel te vliegen, terwijl de zwartspelers met de Svesnikov-variant meestal zelf het initiatief proberen te pakken. Als beste antwoord beschouw ik (Wiel dus) 12. ..Ta4, al zijn er een aantal belangrijke alternatieven. Die hebben een gemeenschappelijk nadeel: ze geven materiaal terug, zodat de bewijslast voor wit aanmerkelijk verlicht wordt. De alternatieven zijn:

x) 12. .. Ta7 (de enige manier, naast Kd7!? Nooit gespeeld bij mijn weten-, om een schaak op c7 te verhinderen) 13. Pxa7 Pxa7 (13. ..Da5 14. c3 Dxa7 maakt niet zoveel verschil. Wit antwoordt 15. exf5 Lxf5 16. Df3) 14. c3 en vanwege de dreiging 15. Da4 speelt zwart hier 14. .. Pb5 of 14. .. Pc6. De gespeelde partijen geven de indruk dat wit ietsje beter staat, zeker als hij zwarts

- gevaarlijke loperpaar kan verwijderen. 16. exf5 en 17 Df3 of 17. 0-0 is een logisch vervolg, soms komt meteen een damevleugelopmars (die wit met beleid moet hanteren);
- y) 12. .. Da5 13. c3 Da4 14. Pbc7 (de verwickelingen na 14. Pdc7 Kd8 15. Dd5 Tb8! 16. Dxc6 Ld7 17. Pe6!? fxc6 18. Dc7 Ke7 bleken in Berg - Povah, B groep Hoogovens 1979 gunstig voor zwart) 14. .. Kd8 15. Pxa8 Dxa8 16. Pb6 Da6 17. Pxc8 Kxc8 18. Dd5 ziet er voor zwart verdacht uit wat betreft de witte velden. Wit kan eventueel lang rokeren.
- z) 12. ..Dg5 13. Pdc7! Kd8 14. Dd5 (slaan op a8 is waarschijnlijk te gevaarlijk. In Honfi - Horvath, Subotica 1978, kreeg zwart met 14. Pxa8 Dxc2 15. Tf1 Dxe4 16. De2 Da4! 17. Pac7 Pd4 18. Pxd4 exd4 een afzichtelijke pionnenstelling maar zeer goed spel.) 14...Lb7 (wat is 14. ..Dxc2?) 15. Dxf7 Dxe7 16. Dxe7 Lxe7 17. Pxa8 Lxa8 18. exf5 Tg8 (een verbetering(?) op een oudere partij Szalanczy - Hardicsay, waarin 18. ..Tf8 geschiedde) 10. 0-0-0 Kd7 en in een partij Vrabec - Hardicsay, Praag 1979, kreeg zwart na 20. f6?! Lf8 21. f7 Tg6 22. c4 Pd8 goede kansen. Ik denk dat na het materialistische 20. Thg1 of het agressieve 20. The1! Txg2 21. f4! Zwarts vooruitzichten toch niet zo geweldig zijn.

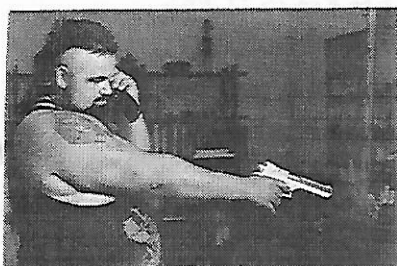
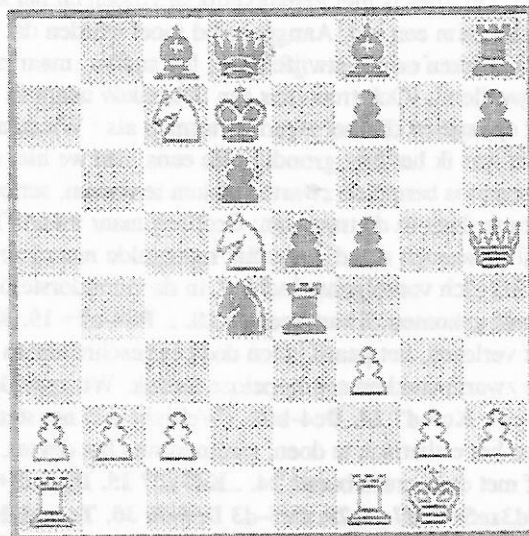
12. .. Ta4 (Tb8 is waarschijnlijk te passief. Wit kan meteen met 13. Pbc7 Kd7 14. Dh5 zijn aanval laten losbarsten. Het meest voor de hand liggend voor wit is rokeren en dan ageren.)

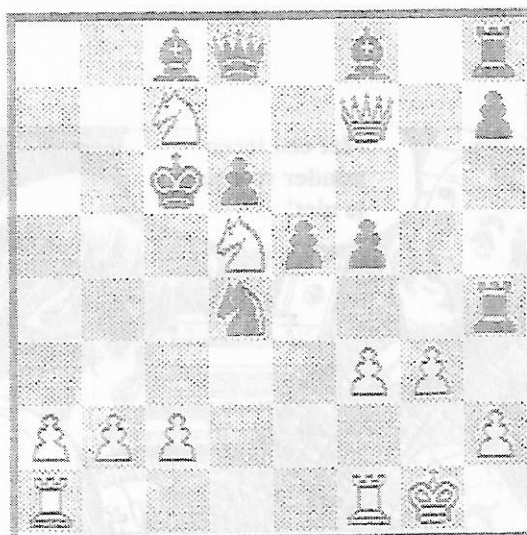
John van der Wiel

We zitten weer in M. de Jong - M. Noordijk 13. Pb5-c7+ Kd7 14. 0-0 (Ook heb ik weleens direct 14 Dh5 gespeeld, een inschattingsfout, maar tegen het fenomeen Van der Horst een vluggerpuntenmachine) 14. Ta4xe4 (Nu weer Van der Wiel) Ook 14. .. Ta7 15. Pb5 Tb7 lijkt speelbaar, terwijl 14. .. Dh4 en 14. ...Dg5?! Als te riskant te boek staan wegens 15. c4! Met vreselijke gevaren op de damevleugel. Terug naar de partij: 15. Dd1-h5 Pc6-d4 16. f2-f3!

TN! In plaats van klakkeloos op f7 te slaan, pest wit de toren. Het voordeel is dat het mat op h2 er direct wordt uitgehaald: dreigingen als Pe2+ gevolgd door Txxh2 of Dxxh2 gevolgd door Toren of Dh4 mat zijn er uit. En Pe2 kan niet wegens Koning f2 de textzet lijkt mij de enige. Van der Wiel geeft alleen: 16. Dxf7 Kc6 17. Pb4 Kb7 18. Pb5 Dd7 19. Dd5 Kb6 20. a4! Pe2 21. Kh1 Txb4 22. a5 Ka6 23. Da8 Kxb5 24. Dd5 en remise door eeuwig schaak. (Maar daar ben ik mijn bed niet voor uitgekomen, ik heet geen van der Wiel!) 16. .. Th4 17. Dh5xf7+ Kd7-c6 18. g3!

Het hoogtepunt in de partij, zwart moet beslissen tussen Dg5/Th6/Pe2+ Overigens verliezen alle drie de opties geforceerd. De alleenstaande koning kan de Dame niet missen na 18. ..Dg5. Het lijkt overigens wel zeer gevaarlijk, er dreigt immers Txxh2 dus wit moet er stevig tegenaan: 19. Pb4+ Kc5 20. Pd3+ Kb6 21. Pd5+ Kc6 22. Pd3-b4+ Kb5 23. a4 en zwart gaat mat. Optie twee : Th6. Deze

poging wordt het beste met 19. c3 beantwoord, na bijvoorbeeld Pe2+ (Pe6 20. Pb4+ Kc5 21. Pd5 dreigt Da7 mat en Dxf5 zwart moet kapot zijn.) 20. Kg2 heeft zwart geen verdediging hij verliest altijd een stuk met Tf2. Dit alles is niet gemakkelijk te vinden en het kostte 'het fenomeen' en ondergetekende dan ook ruim een uur. Aangetekend moet worden dat bosbessenthee nou niet bepaald het beest in Jan doet ontwaken en ongetwijfeld kan het sneller, maar niettemin blijft het commentaar van 'het fenomeen' opvallend: (Ook trouwens een Svesnikov adapt in vroegere tijden) Alle zieke geesten (Ochtman let op) spelen dit met zwart en termen als : Wit staat natuurlijk totaal gewonnen. Helaas voor de analyse was ik het hier grondig mee eens, wat we hier dus nodig hebben is een Ochtman, alleen Ochtman is bereid de zwarte stukken te voeren, serieus zetten voor zwart aan te dragen, en beweringen te doen in de trant van: Geef mij maar zwart! Trouwens iedereen vond tijdens de partij dat wit totaal gewonnen stond. Noordijk mompelde meerdere keren: Heb ik dit weer/aardige gozer die de Jong en liet zich vervolgens slachten, in de veronderstelling dat hij in de moderne weerlegging terecht was gekomen. Zwart speelde 18. .. Pd4-e2+ 19. Kg1-g2 Th4-d4 20. Tf1-f2 Td4-d2 en staat natuurlijk verloren, het paard is ten dode opgeschreven na iets als op termijn Te1 en bovendien maken de zwarte stukken een hopeloze indruk. Wit speelde: 21. Pd5-b4+ Kc6-c5 22. Pb4-d3+ Kc5-c6 23. Df7-c4+ Kc6-d7 24. Dc4-b5+ (Wellicht niet het sterkste, maar ik moest werken en had geen tijd meer om het esthetisch te doen, rammes was het devies, bovendien had Martin nog maar 2 minuten, eraf met dat horeca beest! 24. ..Kd7xc7 25. Db5-a5+ Kc7-d7 26. Dxd2 Pe2-d4 27. c2-c3 Pd4-e6? 28. Pd3xe5+ Kd7-e8 29. Pe5-d3 Dd8-f6 30. Ta1-e1 Ke8-f7 31. Pd3-b4 Lc8-b7 32. Pb4-d5 Df6-g7 33. Tf2-e2 Pe6-d8 34. Te2-e7 en zwart geeft het op. Een slachting! Saddam's soldaten gesneuveld, 1-0 en Overschie wint! Terecht? Een evaluatie is hier op zijn plaats: Iedereen vond dat wit al snel gewonnen stond. En nog niet verbazingwekkend genoeg, mijn tegenstander inclusie: Waanzin!! Ik herhaal aperte Waanzin!! Er is hier sprake van een weerleggingspoging van de Ta4 variant in de stukoffer variant van de Svesnikov. Ze feliciteren je met je mooie spel, ze roemen je om je mooie offer, ze verbazen zich om het zwakke zwart spel, kortom ze hebben er weer eens niets van begrepen. Zelfs mijn tegenstander was totaal verrast en geloofde tijdens de partij (na f3) al niet meer in zijn kansen. Nu de waarheid: Ik denk dat Ron Heusdens er maar even naar moet kijken (speelde vroeger ook immers de Svev) Maar ondertussen claim ik! Ta4 is weerlegd door M. de Jong op 09/02/1996. In een briljante aanvalspartij, gelijk een schot van de Aurora!!

P.S. Taco, je mag het wel op je repertoire zetten, past wel bij je stijl, kijk alleen de zetvolgorde even na! Na de Plaswijk is de Rodenburg variant geboren! Na dit briljante nieuwtje werd 'het fenomeen' door twee junks overvallen, die wonen bij hem voor de deur en die wisten dat hij er aan kwam.

M. de Jong

Op 29 maart 1996 speel Dhr Ton tegen Dick 'database' Bothof. De redactie kwam door middel van een minne schwindel in het bezit van onderstaand notatie formulier voorheen eigendom van Dhr Bothof. Toen wij echter overgingen tot het printen der diagrammen bleek, tot onze schaamte, dat wij niet in staat waren de partij te rekonstrueren.

Hierbij het notatieformulier :

Een heerlijke fles wijn staat klaar voor degene die instaat is (zijn) deze partij te rekonstrueren.

Dhr Bothof & Dhr Ton zijn natuurlijk niet uitgesloten van deelname.

SCHAAKGENOOTSCHAP

OVERSCHIE

wit Ton klok 130 uur partijnr. _____
 zwart Bothof klok 130 uur bordnr. _____
 wedstrijd _____ te _____ datum 29-3-96
 opm. _____ groep/klasse _____

WIT		ZWART		WIT		ZWART	
d2-d4	1	Pg2-b6		Ld2-e4	22	e6-e5	
Pg1-f3	2	d7-d5		d4xe5	23	Lh4xa	
Pb1-c3	3	Lc2-b5		TA d4d1	24	e6e	
e2-e3	4	e7-e5		Le3xc5	25	Ac7xc6	
P2-f3	5	Lh4xa		b2c-b1	26	cc5-e6	
Ld1-e2	6	Pb2-d1		TA d1-e1	27	PCUR d4	
g2-g3	7	TA d1-c1		L2fed	28	Lfe d1	
Pg1-g2	8	e-e		Lg1-f1	29	Lg1-f1	
Lg3-fc	9	Pg6-e4		Lg1-f1	30	Lg1-f1	
Lh4xa	10	Lh4xe4		Lg1-f1	31	Lg1-f1	
Pc3xa	11	Le3xc4		Lg1-f1	32	Lg1-f1	
Pd4-c5	12	Lh4-e		Lg1-f1	33	Lg1-f1	
Lh4-c4	13	c7-c5		Lg1-f1	34	Lg1-f1	
Pc3-b5	14	Lh4-f1		Lg1-f1	35	Lg1-f1	
Pb2-c3	15	cc5-d4		Lg1-f1	36	Lg1-f1	
e3xc4	16	Le3xc4		Lg1-f1	37	Lg1-f1	
Pd2-c1	17	Pd4-b5		Lg1-f1	38	Lg1-f1	
M2-h4	18	Td4-c6		Lg1-f1	39	Lg1-f1	
e-e	19	Pd6-f6		Lg1-f1	40	Lg1-f1	
Pc3-d4	20	Pc2-d6		Lg1-f1	41	Lg1-f1	
Pg4-f1	21	Ld2-c2		Lg1-f1	42	Te3	

Het laatste verhaal

Ondanks dat ik uren ben bezig geweest met de analyses van diverse personages mocht ik geen enkele vergoeding ontvangen op mijn rekening. Waarschijnlijk heeft men wel geld over om mee te doen aan het piramidospel of denkt men goedkoop vlees te kunnen kopen uit Engeland. Wat het ook is - Geen GELD geen analyses meer in de toekomst.

Om mijn goede naam toch hoog te houden is dit het laatste stukje. Hierbij analyseer ik het schaken. Deze sport wordt vooral door mannen beoefend. Mijn analyse gaat derhalve dan ook zover dat ik mensen jonger dan 14 jaar, ouder dan 75 jaar, vrouwen en gelovigen het ontraad het stuk te lezen.

Deze groepen kunnen beter even de TV aanzetten om de Bold, kindernet en of de cursus Teleac voor beginners te volgen.

Het schokkende resultaat van het onderzoek doet mij vermoeden dat de verloedering van de maatschappij in de kiem van het schaken ligt.

De eerste vraag die mij spontaan opkomt is waarom er zoveel mannen aan deze sport deelnemen.

Het moet aan de hormonen liggen. Het schaken komt uit het Oosten.

Nu is algemeen bekend dat in het midden-oosten de vrouw een ondergeschikte rol vervuld. Nu zal dat wel zijn redenen hebben en wens ik hierop niet verder in te gaan, zodat alle feministische "fanmail" achterwege kan blijven. Ik heb het toch al te druk.

Hoe vreemd is het dan ook dat het schaken een beschermvrouw heeft i.p.v. van een man.

Hierdoor kan men afleiden dat het schaken een vorm is van ultieme veilige sex. Voor de meeste beoefenaars is het spel derhalve een vlucht in het onwezenlijke. Pervers zoals de gemiddelde mens is, is schaken een vorm van vreemdgaan.

Nagenoeg is bewezen dat de mens niet monogaam is. Het gegeven monogaam is in de loop van de eeuwen opgedrongen. Zie hiervoor mijn boek "1 Partner- te weinig".

Ook is bewezen dat mannen makkelijker vreemdgaan dan vrouwen.

Hierop is ook de gehele sex industrie gebaseerd.

Niet voor niets bestaat vreemdgaan al van de eerste dag dat de mensheid bestaat. Om terug te komen op het schaakspel kunnen wij het volgende uitfilteren.

In het schaakspel is de koning weliswaar het belangrijkste stuk echter de dame bepaald het spel. De koning past zich al is het niet altijd, gewillig aan.

Denk eens na: wat is er nu lekkerder dan met de dame een koning mat te zetten. Het liefst gebeurd dat onder opoffering van kastelen paarden e.d. zodat het ultieme genot nog sterker is.

Vaak komen de mannen dan thuis en hebben dan het hoogste woord t.o.v. hun medefamilieleden hoe goed ze wel niet zijn.

Dit doet mij denken aan mijn jeugd waar dit verschijnsel van pocherij tussen mijn vrienden, over hun veroveringen c.q. mannelijkheid, een dagelijkse kost was. Wie heeft de grootste. Wie heeft het met wie gedaan.

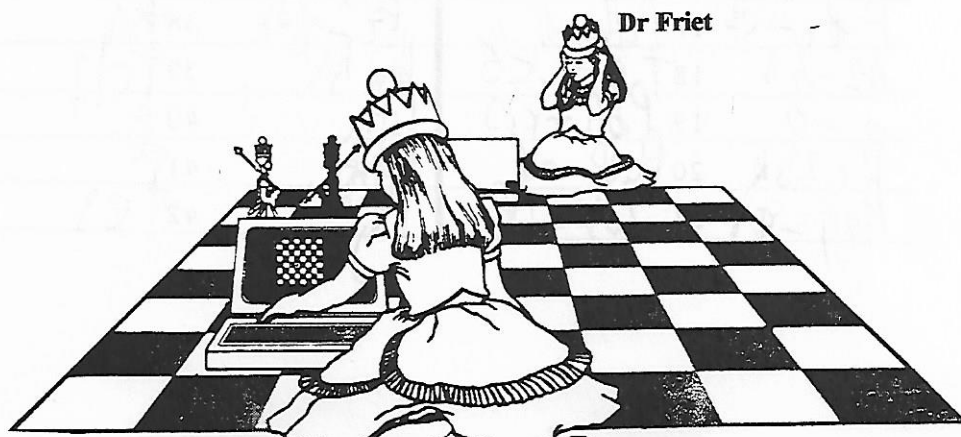
Ook nu nog zie je dit verschijnsel voorkomen. Men denke hierbij aan b.v. de Story, Weekend e.d.

Nee het moge duidelijk zijn dat schaken voor velen een dusmatige bevrediging geeft zodat ze hiermee de werkelijke voortplantingsrituelen kunnen verdringen.

Helaas ben ik genoodzaakt om het geheel af te sluiten en hoop wanneer ik weer terug ben in Nederland genoeg vragen te mogen ontvangen om bepaalde individuen te analyseren. Er ligt voor mij wat dat betreft nog een hele wereld open.

Ik hoop dat bovenstaande de mensen aan het denken zet. Mocht U toch nog met onbeantwoorde vragen zitten kunt U deze waarschijnlijk lezen in mijn boek "G.g.g.G. - Genoeg Geld genoeg Gelul"

Uitgeverij "de Oplichter". De prijs slechts dfl 29.95.

SCHAKEN & MUZIEK

Een mens schaakt, een mens luistert naar muziek. Bezigheden die niks met elkaar te maken hebben maar wel tegelijkertijd kunnen plaatsvinden. Hoewel in de meeste clublokalen een gezellig muziekje ontbreekt kun je in schaakcafés meestal een potje vluggeren met op de achtergrond populaire deuntjes. Synchrone gebeurtenissen, meer niet? Wat hier volgt is een bescheiden zoektocht naar twee fenomenen die los van elkaar lijken te staan. Maar wat leert de geschiedenis over mogelijke verbanden?

PHILIDOR

Portret van André François Danican Philidor (1726-1795) door een tijdgenoot. Philidor was de beroemdste schaker van zijn tijd. Zijn briljante spel trok in Parijs en Londen grote aandacht. Beide steden werden de schaakcentra van Europa.

Zijn eigenlijke naam luidde: Francois-Andre Danican. Er is waarschijnlijk geen persoon te vinden waarin schaken en muziek zo ernstig verzameld zijn. Naast een talentrijk musicus wordt Philidor gerekend tot een van de grootste schaakmeesters uit het verleden. Ik citeer Prof.Dr.J.H.van den Berg:

"Philidor schreef een twintigtal opera's, die niet zonder succes te Parijs werden opgevoerd. Zijn glorie als schaakmeester begon in Rotterdam, wat in 's werelds grootste havenplaats, vrees ik, weinig bekend is. Daar was Philidor verzeild geraakt bij een muziekgezelschap, dat hem door contractbreuk van zijn inkomsten beroofde. De jonge musicus moest geld zien te verdienen, en aangezien hij met een nieuwe gedachte voor het schaakspel rondliep, die naar hem leek te gelde te maken zou zijn, schreef hij een schaakboek. De titel luidde L'Analyse des Eschecs. Hoofdzaak in dit boek is: de pionnen zijn de ziel van het schaakspel. Het boek verscheen in 1749 te London. De musicus-schaakmeester was toen 23 jaar oud." (Gedane zaken, 1977)

Net als in de wiskunde komen wonderkinderen het meeste voor in het schaken en in de muziek. 8-jarige boksers van wereldklasse zijn uiterst zeldzaam. Dit jaar schijnt een Philidor herdenkings jaar te zijn. Ik heb begrepen dat zelfs in dat teken zijn opera's weer opgevoerd worden en in Leiden is een tweekamp gespeeld tussen Piket en Lautier tot zijn gedachtenis. Wat is de geschiedenis toch actueel.

DE MUSICAL CHESS

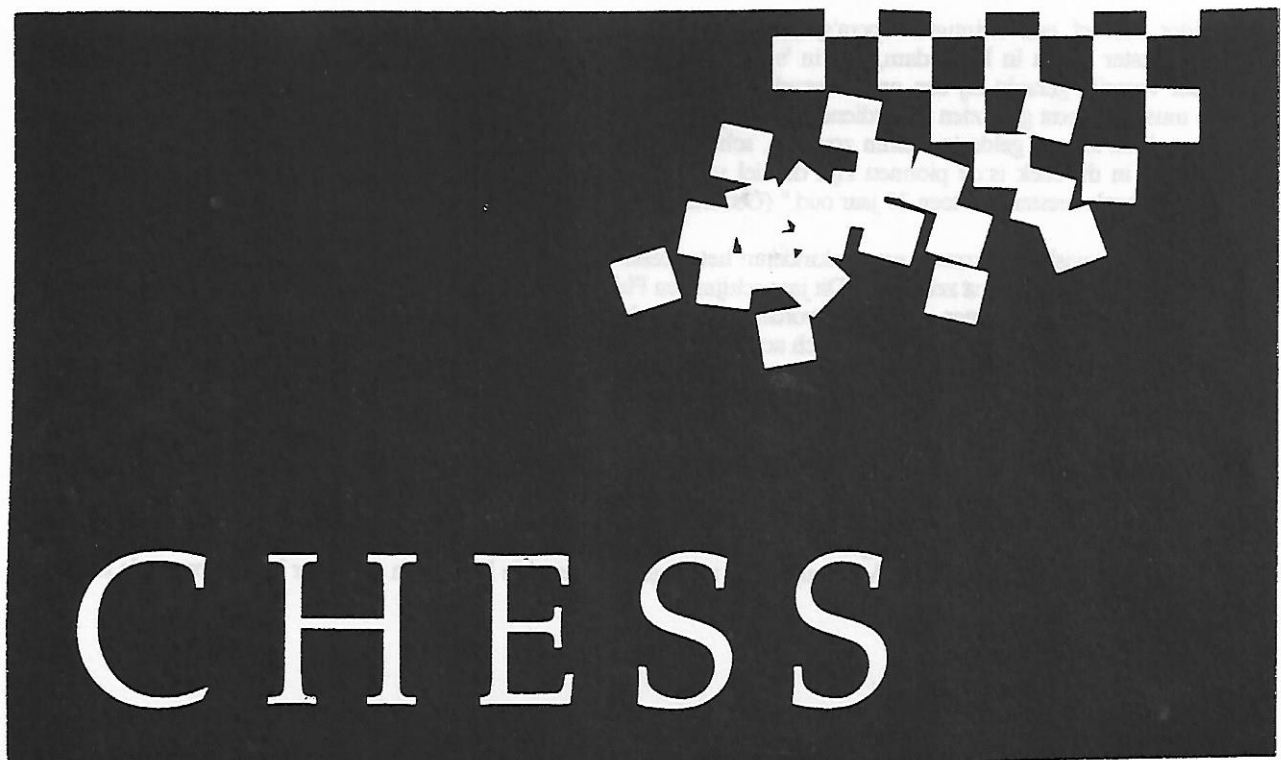
Voor de volgende opvallende combinatie van schaken met muziek put ik eigen ervaring. We schrijven 1986 toen ik in London op vakantie was en daar de elfde partij om het wereldkampioenschap schaken bijwoonde tussen Karpov en Kasparov. Een beetje saaie partij maar een fantastisch entourage. De Sovjet Unie was toen nog lekker communistisch, en de koude oorlog zorgde ervoor dat het prachtige Park Lane hotel een James Bond-achtige atmosfeer uitstraalde (Veel liefs uit Moskou). Naar mijn gevoel wemelde het er van de zwaar bewenkbroute KGB-agenten.

(Londen, 1986. Karpov-Kasparov. WK-Schaken)

Eveneens sfeervol was het Prince Edward theater in Londen.

Nu hou ik niet zo van musicals maar de musical Chess knalde werkelijk van het podium. Meer dan twee uur werd ik betoverd door schitterende muziek, een spannend verhaal en een fantastische lichtshow. Voortdurend wisselende decors, gigantische muren, opgebouwd met beeldschermen, met daarop het verloop van schaakpartijen. De bezetting was dezelfde als op de plaat, waarvan zelfs hits getrokken zijn zoals het bekende "One night in Bangkok". De componisten van ABBA hadden de muziek geschreven en Tim Rice de tekst. Succes verzekerd? Voor mij een perfect voorbeeld hoezeer schaken en muziek met elkaar te combineren zijn.

TIMMAN

Opvallend vind ik dat in Muziekkrant OOR in januari 1986 een cover-story over Jan Timman stond. Een schaker in een muziekkrant. De populariteit van 'onze Jan' drong zelfs door in de wereld van muziek. In het grote interview bekende Timman naar vele soorten muziek te luisteren maar zich vooral bij de muziek van de Rolling stones uitstekend te kunnen concentreren. Daarnaast luisterde hij naar Dylan en Zappa dus met de man zijn smaak is niks mis mee.

'MET DE STONES KAN IK ME GOED CONCENTREREN'

Jan Timman, de beste Nederlandse schaker sinds Dr. Max Euwe, is bezig in de voetsporen van zijn grote voorganger te treden. Euwe was de eerste en enige wereldkampioen schaken, die ons land gekend heeft. Timman is nu — samen met vijf Russen — doorgedrongen tot de laatste zes in de race om de titel, hetgeen hem het predikaat *'The Best Of The West'* heeft opgeleverd. Hopelijk is hij tegen deze druk bestand en maakt hij de al jaren tamelijk hooggespannen verwachtingen rond zijn persoon waar.

door Bert van de Kamp

(muziekkrant OOR, 25 januari 1986)

Ik kan mij tot slot nog herinneren op TV Sting een potje te hebben zien schaken tijdens het maken van zijn laatste CD. Ringo Starr leerde schaken tijdens de lange wachttijden tijdens de opnames van Sgt. Pepper van de Beatles. Dat is tevens het enige wat hij zich nog van die sessies kan herinneren. Ik heb ook eens een foto gezien van Bob Dylan gezien terwijl hij aan het schaken is. Zijn stelling zag er redelijk doordacht uit.

Kortom, wie om zich heen kijkt zal ontdekken dat muziek en schaken veelal dicht bij elkaar te vinden zijn. Beiden maken ze het leven eens stuk aangenamer. Zelf beschouw ik hard-rock vlak voor een partij de ideale opstuwung om tot een beter instelling achter het bord te komen. Een enkel nummertje van Wagner helpt ook.

Hans Brobbel

Lasker II

Na het veilig stellen van zijn wereldtitel speelt Lasker enkele toernooien waarin hij steevast met een 'Fischer/Kasparov' score de eerste prijs wint.

De enige uitzondering is het toernooi in Cambridge Springs in 1904. De wraak van Pillsbury (dit verhaal is zo bekend dat ik er hier niet op inga) zorgt ervoor dat hij 'slechts' 2e wordt.

Echt serieuze tegenstand is er in die periode niet.

Janowski en Marshall worden in matches dan ook redelijk vernietigend op hun nummer gezet.

Eindelijk, na jaren wachten en onderhandelen komt de langverwachte match met aartsrivaal Tarrasch dan in 1908 tot stand.

Zoals gebruikelijk had Lasker zich niet schaaktechnisch voorbereid, met naamgenoot Edward Lasker maakte hij lange boswandelingen en speelden ze go (!). Tegen de 'theoreticus' Tarrasch speelt hij in de 1e partij Spaans, geen ongevaarlijke onderneming. Echter, door de afruilvariant te kiezen wikkelt Lasker af naar een goed staand eindspel en wint.

Dat kan ik ook zal Tarrasch gedacht hebben en zo begon de 2e partij:

Wit: S Tarrasch

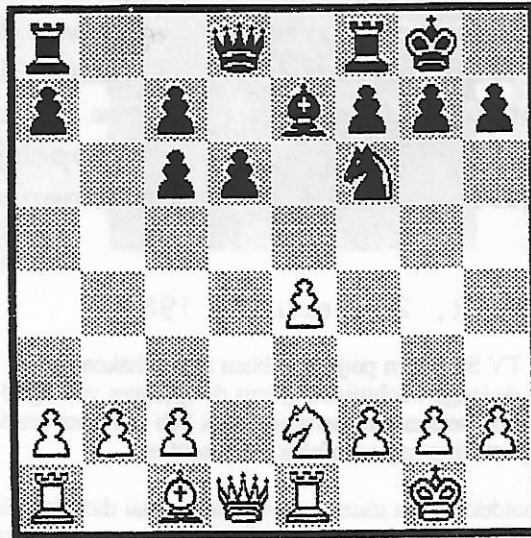
Zwart: E Lasker

Düsseldorf 1908

1.e2-e4 e7-e5 2.Pg1-f3 Pb8-c6 3.Lf1-b5 Pg8-f6 4.O-O d7-d6 5.d2-d4 Lc8-d7 6.Pb1-c3 Lf8-e7
7.Tf1-e1 e5xd4 8.Pf3xd4 O-O 9.Pd4xc6

Naar huidige inzichten niet wit's beste voortzetting, beter is volgens Kortsnoj 9.Lxc6,bxc6 10.DE3 of zelfs 9.Lf1.

9... Ld7xc6 10.Lb5xc6 b7xc6 11.Pc3-e2

Een interessant moment; ik heb 2 boeken waarin deze partij voorkomt: uiteraard Hannak's biografie maar ook 'Schaken met Grootmeesters'. In het eerstgenoemde is commentaar opgenomen van Reti, in het andere levert Kortsnoj commentaar.

Het interessante is nu dat ze verschillend denken over het door zwart te volgen plan.

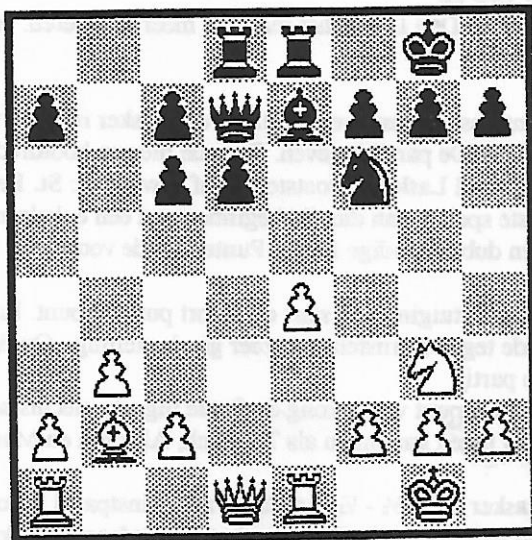
Volgens Reti moet zwart zich opstellen met Dd7, Tab8 en Ted8 en dan d5 doorzetten; na een eventueel e5 van

wit kan het paard dan naar e8. Reti geeft 12...Tfe8 dan ook een vraagteken.

Kortsnoj vindt juist 11...Tf8 de aangewezen zet met als vervolg Pd7 en Lf6 en zwart ontwikkeld zijn stukken zonder moeilijkheden.

Ik geef direct toe dat beide plannen er goed uitzien en dat ik geen 'weerlegging' van een van beide heb kunnen vinden. Wat in de partij duidelijk naar voren komt is dat de combinatie van deze 2 plannen die Lasker uitvoert slecht is.

11... Dd8-d7 12.Pe2-g3 Tf8-e8 13.b2-b3 Ta8-d8 14.Lc1-b2

De kritieke stelling, er dreigt 15.Df3 en de aanval op g7 wordt zwart noodlottig. Op de bevrijdingszet 14...d5 komt uiteraard 15.e5.

Zwart's volgende zet is typerend voor Lasker: hij kiest niet de objectief beste zet (welke dat ook moge zijn) maar de zet die de tegenstander, de mens, voor een psychologisch lastige keuze stelt.

14... Pf6-g4 15.Lb2xg7 Pg4xf2

16.Kg1xf2 ?!

Speelt op pionwinst in plaats van aanval; sterker is: 16.Dd4, Pg4 17.Pf5, De6 18.Dxa7, d5 19.h3, Pf6 20.Pxe7+ en wat zwart ook speelt, er volgt altijd 21.exd5 met winnend voordeel voor wit. Het grote verschil met de partij is dat de loper op g7 nog een tijdje e5 onder controle houdt.

De positieplayer Tarrasch kiest voor de eenvoudigste variant, tegen een aanvalsspeler als bijv.

Marshall zou Lasker dan ook geen Pg4 gespeeld hebben !!

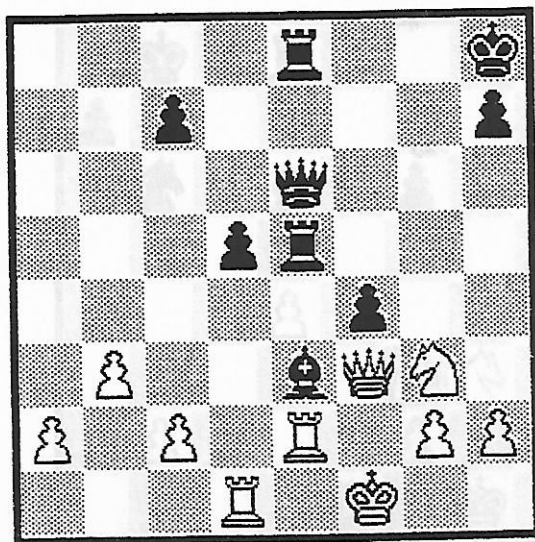
16... Kg8xg7 17.Pg3-f5 Kg7-h8 18.Dd1-d4 f7-f6 19.Dd4xa7 Le7-f8 20.Da7-d4 Te8-e5

Wit heeft een gezonde pion meer, maar zwart heeft enige compensatie in het bezit van veld e5.

21.Ta1-d1 Td8-e8 22.Dd4-c3 Dd7-f7 23.Pf5-g3 ?

Op 23.Dxc6 komt 23... Tc5 24.Da4, Txc2+ 25.Te2, Tc5 Volgens Vic is 23.Df3 met de bedoeling 24.c4 aangewezen: 23.Df3, d5 24.exd5, cxd5 25.Txe5, Txe5 26.Te1, Lc5+ 27.Kf1, De6 28.Txe5, Dxe5 29.a4 en wit moet winnen.

23... Lf8-h6 24.Dc3-f3 d6-d5 25.e4xd5 Lh6-e3 26.Kf2-f1 c6xd5 27.Td1-d3 Df7-e6 28.Te1-e2 f6-f5 29.Td3-d1 f5-f4

Men kan zich niet aan de indruk onttrekken dat Tarrasch de draad kwijt is geraakt, Lasker speelt het slot overtuigend en energiek.

30.Pg3-h1 d5-d4 31.Ph1-f2 De6-a6 32.Pf2-d3 Te5-g5 33.Td1-a1 Da6-h6 34.Kf1-e1
34.h3,Tg3 ! 35.Dd5,f3 !

34... Dh6xh2 35.Ke1-d1 Dh2-g1 36.Pd3-e1 Tg5-e5 37.Df3-c6 Te5-e6 38.Dc6xc7 Te8-e7 39.Dc7-d8
Kh8-g7 40.a2-a4 f4-f3 41.g2xf3 Le3-g5

Na 42.Txe6,Txe6 43.Dd7+,Te7 of 43.Da5,De3 is het mat niet meer te pareren. Aufgegeven.

In een eerder artikel heb ik al eens geschreven over de match die Lasker in 1910 tegen Schlechter speelde en daarbij ook die beroemde 10e partij gegeven. Daar de nieuwe hoofdredacteur herhaling verafschuwd gauw verder naar wat wel Lasker's grootste triomf geweest is: **St. Petersburg 1914**. Een geweldig toernooi, de 11 beste spelers van die tijd beginnen aan een enkelronde voorronde, de vijf eersten plaatsen zich voor een dubbelronde finale. Punten uit de voorronde gaan mee naar de finale.

De nieuwe ster uit Cuba gaat met overtuiging van start en scoort punt op punt. Lasker volgt op een half punt en bereikt in de 8e ronde tegen Bernstein een zeer goede stelling. Op de 35e zet grijpt hij mis, verliest een pion en later de partij.

Het gevolg is dat Capablanca met 1½ punt voorsprong de finale ingaat; slechts acht partijen om de achterstand weg te werken. En dat tegen kanonnen als Tarrasch, Aljechin en Marshall !

In de onderlinge partijen wint Lasker met 1½ - ½ van Capa; zijn winstpartij is zo bekend, daar begin ik hier niet aan. Hij blijft dus een half punt achter, ook na het hieronder volgende grandiose gevecht. Uiteindelijk is het de oude Tarrasch die Capablanca doet struikelen (althans, Capa verrekenst zich, raakt van slag, verliest een kwal etc.) en hierdoor Lasker de mogelijkheid biedt het toernooi met een half punt voorsprong te winnen. (Score 7 uit 8 ! oftewel 88 %; Kasparov's 12 uit 14 in Tilburg 1989 is 86 %)

Onderstaande partij is er niet eentje om 'even' na te spelen maar is spannend, leerzaam en laat zien dat ook wereldkampioenen de punten niet cadeau krijgen.

Wit: A Aljechin Zwart: E Lasker

St. Petersburg 1914, 17e ronde.

1.e2-e4 e7-e5 2.Pg1-f3 Pb8-c6 3.Lf1-b5 a7-a6 4.Lb5xc6 d7xc6 5.Pb1-c3 f7-f6 6.d2-d4 e5xd4
7.Dd1xd4 Dd8xd4 8.Pf3xd4 Lf8-d6 9.Lc1-e3 Pg8-e7 10.O-O-O O-O 11.Pd4-b3

Om Lc5 te kunnen spelen, zwart kan dat niet verhinderen met b6 vanwege Lxb6 en Txd6.

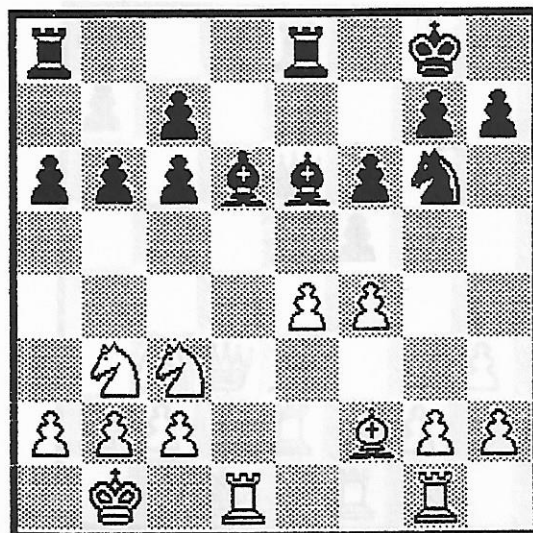
11... Pe7-g6

Zoals uit het vervolg blijkt moet een en ander door Lasker uiterst scherp berekend zijn.

12.Le3-c5 Ld6-f4 13.Kc1-b1 Tf8-e8 14.Th1-e1 b7-b6 15.Lc5-e3 Lf4-e5 16.Le3-d4 Pg6-h4

Op 17.Lxe5 komt fxe5 en de witte paarden hebben weinig toekomst.

17.Te1-g1 Lc8-e6 18.f2-f4 Le5-d6 19.Ld4-f2 Ph4-g6 !

Na 20.g3 wordt de loper van de witte velden zeer sterk en na 20.f5 blijft de e-pion achter en krijgt zwart e5.

20.f4-f5 Le6xb3 21.a2xb3

Het alternatief: 21.fxg6,Le6 22.gxh7+,Kh8 ! 23.Lxb6,Lxh2

21... Pg6-f8 (!) 22.Lf2xb6 Ld6xb2 23.Tg1-h1 c7xb6 24.Th1xb2 b6-b5

De lucht is opgeklaard, de toren op h2 staat niet bijster actief en er dreigt b4 met pionwinst.

25.Td1-e1 Pf8-d7 26.Pc3-d1 a6-a5

Zwart speelt bewust (en gewaagd !) op koningsaanval, daarmee wit in de gelegenheid stellend zijn achtergebleven e-pion op te lossen.

27.Th2-h3 b5-b4 28.Pd1-f2 Pd7-c5 29.Th3-e3 a5-a4 30.b3xa4 Pc5xa4 31.e4-e5 f6xe5 32.Te3xe5 Te8-b8

Met de dreiging 33...Pc3+ 34.bxc3,bxc3+ 35.Kc1,Ta1 mat

33.Pf2-e4 b4-b3 34.Te1-e2 Pa4-b6 35.c2xb3 Pb6-d5 36.g2-g4 h7-h6 37.g4-g5 h6xg5 38.Pe4xg5 Pd5-f6

Anders komt na Txb3 Te8 met mat.

39.Te5-e7

Met de niet misselijke dreiging Pe6 en Txc7

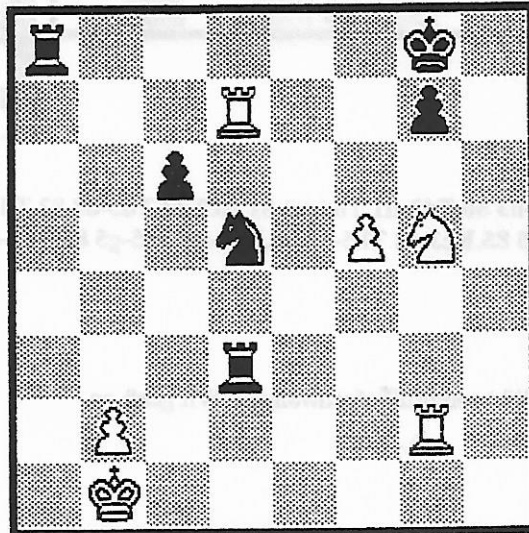
39... Tb8xb3 40.Te2-g2

Verhinderd Tg3.

40... Pf6-d5 41.Te7-d7

Dreigt wederom Pe6.

41... Tb3-d3 !!

Een werkelijk duivelse zet ! Er dreigt Td1+ benevens Pe3+, direct Pc3+ en op Kc1 komt Ta1+ en Pb4 mat !!

42.Td7xd5 Td3xd5 43.Pg5-e6 Kg8-f7 44.Tg2xg7 Kf7-f6 45.Tg7-c7 Td5-d6

In het nu ontstane eindspel draait alles om torenruil; als zwart er in slaagt een stel torens te ruilen dan is winst een kwestie van tijd. Het 'aanvalspunt' is het paard dat snel gepend wordt.

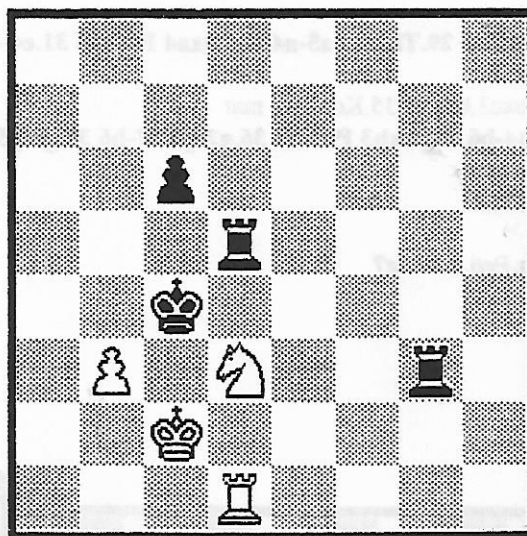
Overigens, met een loper in plaats van een paard zou van winst geen sprake zijn; de loper gaat naar c3 resp. c4 waarna loper en pion elkaar dekken.

46.Pe6-c5 Kf6xf5 47.Tc7-f7 Kf5-e5 48.Kb1-c2 Td6-h6 49.Pc5-d3 Ke5-d6 50.Tf7-f5 Ta8-b8
51.Kc2-c3 Kd6-c7 52.Tf5-f7 Kc7-b6 53.Tf7-d7 Th6-h3 54.Td7-d4 Tb8-h8 55.Td4-b4 Kb6-c7
56.Kc3-c2 Th8-h4 57.Tb4-b3 Th3-h2

Met uiterste omzichtigheid probeert Lasker torenruil af te dwingen. Of dat mogelijk is valt niet goed te analyseren. Maar dat is ook niet echt belangrijk, dit is wedstrijdschaak tussen mensen die vermoed raken en fouten (kunnen,zullen) maken.

58.Kc2-c3 Th4-h3 59.Tb3-b4 Th3-h5 60.Tb4-g4 Th2-h3 61.Kc3-c2 Th5-d5 62.Pd3-f4 Td5-c5
63.Kc2-b1 Th3-h1 64.Kb1-a2 Tc5-a5 65.Ka2-b3 Ta5-b5 66.Kb3-c3 Kc7-b6 67.Pf4-d3 Th1-h3
68.Kc3-c2 Tb5-d5 69.Tg4-b4 Kb6-c7 70.Tb4-b3 Th3-h2 71.Kc2-c3 Kc7-d6 72.Tb3-a3 Th2-g2
73.Ta3-a1 Tg2-g3 74.Ta1-d1 Kd6-c7 75.Td1-d2 Kc7-b6 76.Td2-d1 Kb6-b5 77.Kc3-c2 Kb5-c4
78.b2-b3

Een kritieke verzwakking.

78... Kc4-b5 79.Td1-d2 Tg3-h3 80.Td2-d1 Th3-h2 81.Kc2-c3 Td5-d8 82.Td1-g1 Th2-h3 83.Tg1-d1 Td8-h8 84.Td1-g1 Th8-h5 85.Kc3-c2 Th5-d5 86.Tg1-d1 Td5-g5 87.Td1-d2 Th3-g3 88.Pd3-c1 Tg3-g2

89.Pc1-e2

Laatste truc: Te5 en Pc3+

89... Kb5-b6

Nu wordt middels Te5 (eindelijk) torenruil afgedwongen. Wit geeft op.

Bepaald geen 'Kurzpartie'.

Ronald Ruytenberg